

una original novel·la de por

la d'orientar mestres, bibliotecaris i pares de família sobre la lectura dels infants. L'«índex temàtic» és un arsenal autèntic de tot el que cal aprendre per promocionar els llibres infantils: I. La lectura en l'educació (on es parla de les dificultats actuals); II. Orientació de la lectura (on s'adverteix que cal donar exemple, llegint davant els infants); III. Criteris de selecció, i, des del capítol IV fins al XIII, les diverses edats del lector i els llibres que són adients per a cadascuna.

Dins cada selecció per a cada edat lectora, els llibres són classificats per temes, la qual cosa vol dir que s'hi té en consideració no solament l'edat sinó també els gustos o les inclinacions de cada

lector. Un índex per autors i un altre per títols arrodoneixen l'obra.

Tant en l'edició catalana com en la castellana trobem les fitxes dels llibres en ambdues llengües, la qual cosa ens ha estranyat, car hauria estat més simple d'indicar amb un asterisc que de l'original en català —o en castellà— hi ha també edició en l'altre idioma.

Com a bibliotecària, he de fer una altra observació: els llibres són alfabetitzats per ordre de títols, cosa perfectament admissible i àdhuc recomanable en la literatura infantil. Però, el que és il·lògic, desorientador i sorprenent, és que, al davant del títol, l'alfabetització del qual marca la pauta per a trobar el llibre, hi ha el nom de l'autor. La primera paraula de cada fitxa de llibre no correspon, doncs, a cap ordre alfabètic. És poc pràctic i fins i tot fa mal d'ulls.

A despit d'aquest defecte, sub-sananable, el llibre, tipogràficament ben presentat, constitueix una eina de treball molt valuosa per a pares, pedagogs i bibliotecaris.

AURORA DIAZ-PLAJA

QUAN EL TERROR TRUCA A LA PORTA, per Ramon Folch i Camarasa. «Club dels Novel·listes», 84, Club editor, Barcelona, 1977.

Acabo de llegir aquesta darrera novel·la de Ramon Folch i Camarasa. Vet aquí una novel·la de terror ben original. És formada per tres components ben definits, i, alhora, entretreixits amb una delicadesa i un rigor tan mestrívols que col·loquen l'obra en la difícil zona de la primera qualitat literària.

L'element terrorífic pròpiament dit, que escampa la figura d'un pobre pertorbat, se'ns ofereix mesclat amb la cursileria inefable de la seva conversa mehlíflua. El seguit contrast entre la temuda violència criminal del protagonista i els seus discursos carregats de llocs comuns, de paraules toves i d'expressions pedants fan un conjunt esgarrifós.

L'ambient domèstic descrit —diguem el fons casolà contra el qual el drama central pren cos i es desenvolupa— és d'una amorositat irònic i voluptuosa a la vegada, i per tant d'un assoliment total. La manera com el protagonista pertorbat contamina la «santa llar» xoca constantment contra la burla astringent del coprotagonista, la pare de família —en aquest cas l'autor— que es vigila i es contempla fins a convertir el parany de la tendresa fàcil en un examen constant i rigorós de si mateix, en una actitud

Ramon Folch i Camarasa.

defensiva contra l'horrorosa tovor sentimental del pertorbat carrincló.

El tercer element important és el rebuig de les experiències alienes, que no volem admetre simplement perquè ens resulten incòmodes, perquè fem veure que el que no sabem i no entenem no passa, no pot passar... Són, en aquest cas, exageracions i sortides de to del desequilibrat... Ben bé com els alemanys, com tots nosaltres, som *bones persones* que no volem creure en l'existència dels camps de concentració... I el coprotagonista, la «víctima» de les cursileries doloroses del desequilibrat, l'«irònic», acaba jutjant-se ell mateix d'aquesta manera (no cal dir que el judici ens enclou a tots nosaltres): «I allò que

veia cada vegada més clarament en aquell mirall entelat pel meu propi alè no era certament per engrescar-me... La meua figura, descrita per mi mateix sense adonar-me'n, s'anava perfilant amb una claredat que arribava a ser cruel; era la figura mesquina d'una «boníssima persona» que mai no ha estat posada a prova per la vida... Sí, tot això traspua de les meves quartilles, escrites per mi mateix amb aquest amor de mi mateix que és segurament el més gran del meus amors...» «Ha sofert molt, pobre Surroca, quina vergonya per a tots nosaltres... Aquesta ha estat l'expressió última de la comprensió del meu pare i en el millor dels casos de la meua. Una comprensió que acabava d'arrodonir la nostra auto-satisfacció. ¿Què més podíem fer ja, si érem tan comprensius, tan generosos?»

Magnífica novel·la de por, de terror, compresa la por i el terror de nosaltres mateixos, de la nostra hipocresia, de les nostres formes frescades, de la capacitat de fugir fins i tot d'allò que simplement ens resulta incòmode. Mai no he llegit una novel·la de por d'un gruix humà tan matisadament profund. Es tracta en realitat de l'examen lúcid de tantes i tantes pors mesquines de l'home...

La novel·la catalana s'enriqueix de sobte amb aquesta gran obra.

ESYLLT T. LAWRENCE

paraules d'un polític

SOLUCIONS PER A CATALUNYA, per Ramon Trias Fargas. Recopilació i pròleg de Fermí Vergés. CoHecció «Nàrtex», 18, Editorial Pòrtic, Barcelona, 1977.

Entre les nombroses novetats editorials que han inundat aquesta mena d'alçament popular que ha estat enguany la diada de Sant Jordi, trobem les *Solucions per a Catalunya* del professor Trias Fargas. L'obra consisteix en una recopilació de lliçons, de pensaments i d'escrits que, tot i procedir de fonts força diverses, aconsegueixen formar un cos homogeni, el qual sintetitza a la perfecció el pensament

d'un dels homes més representatius de la Catalunya d'avui i de sempre. Ramon Trias Fargas, que, per temperament, és d'aquella mena d'homes sistemàticament de solucions, amb aquest nou llibre pretén presentar, a l'abast de tothom, algunes possibles sortides als problemes que Catalunya troba plantejats després d'haver sofert una dura i llarga dictadura, caracteritzada —com gairebé totes— per l'esperit corrosiu, burocratitzador i anticatalà. Temes com la moral política i pública, l'organització econòmica i empresarial, les relacions de Catalunya amb la resta de l'Estat espanyol i amb Europa, la justícia social i la

defensa de la natura són algunes de les qüestions desenvolupades per l'autor d'una forma sempre suggestiva i coherent, de la qual cosa la lectura en resulta d'un interès vivís-sim des de la primera pàgina a la darrera.

De fet, no es tracta verament d'un llibre tècnic de política, ni menys encara d'economia, tot i que cal no oblidar que el professor Trias ha estat un peoner esforçat —en els temps en què ningú no era amic dels catalanistes —en l'anàlisi científica de la realitat i de la viabilitat econòmiques de l'economia catalana (la benemèrita *Balanza de Pagos in-*